

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

OSMANİYE İL ÖZEL İDARESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	9
8.	EKLER.....	12

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	3
Tablo 2: 2018 Yılı Ödenekler Tablosu.....	4
Tablo 3: 2018 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	4

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerlerinin Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabında, Kira Bedellerinin de Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında İzlenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Osmaniye İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Bu itibarla il özel idareleri il halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan, karar organı olan il genel meclisi seçimle oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğidir. İl özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi validir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanun'un 6'ncı maddesine göre İl Özel İdaresi, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) Gençlik ve spor, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,

b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında,

yapmakla görevli ve yetkilidir.

Ayrıca bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, kendi görev alanına giren sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetler ile bu kurum ve kuruluşların ildeki tüm yapım, bakım ve onarım işlerini kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarından aktarılan bu tür ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar il özel idarelerince tüm il sınırları içerisinde yapılabilmektedir.

10.07.2018 tarih 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97'nci maddesinde mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın görevleri arasında sayılmıştır. Bu amaçla İçişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kaldırılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilatı

bünyesinde Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 100'üncü maddesinde de; mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak yeni kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yerel yönetimler hakkında verilen yetki ve görevlerin yanında, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile İçişleri Bakanlığına verilen il özel idaresinin teşkilatı ve işleyişi üzerinde düzenleme, izin ve onay verme görev ve yetkileri halen devam etmektedir. Bu itibarla 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca, il özel idarelerinin organlarının çalışma usulleri, norm kadrolarının belirlenmesi, üst yönetici olarak vali ve genel sekreterin atanması, idari denetimi, bütçe ve muhasebe sisteminin oluşturulması, borçlanma izni, işletme ve şirket kurulması ile yurtdışı ilişkilerin yürütülmesi konuları da İçişleri Bakanlığının vesayet denetimi altındadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İl özel idaresinin organları, il genel meclisi, il encümeni ve validir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "İl Genel Meclisi" başlıklı 9'uncu maddesi gereğince, İl Genel Meclisi İl Özel İdaresinin karar organıdır ve ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelere oluşur.

İl encümeni ise valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşan il özel idaresinin icra organıdır.

Vali, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Görev ve yetkileri 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 30'ncü maddesinde sayılan Vali, il özel idaresi teşkilâtının en üst amiri olarak il özel idaresi teşkilâtını sevk ve idare etmektedir.

Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür.

İl özel idaresi teşkilatı 5302 sayılı Kanunun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde norm kadro ilke ve standartlarına göre oluşturulur. Bu itibarla Osmaniye İl Özel İdaresi memur, sözleşmeli personel ve işçi olarak teşkilatlandığı merkez ve tüm ilçelerde verdiği hizmetleri;

Memur (657-4/A) olarak; 1 Genel Sekreter, 1 Genel Sekreter Yardımcısı, 9 birim müdürü, 1 uzman, 6 ilçe özel idare müdürü, 1 Mali hizmetler uzman yardımcısı, 11 şef, 5 muhasebeci, 12 VHKİ, 6 Bilgisayar İşletmeni, 1 Ambar Memuru, 1 Ayniyat Saymanı, 1 Sivil

Savunma Uzmanı, 29 mühendis ve mimar, 1 Şehir Plancısı, 1 İstatistikçi, 1 Sanat Tarihçisi, 1 Matematikçi, 1 Sosyolog 17 tekniker ve teknisyen ile 1 hizmetli,

Sözleşmeli personel (657-4/B) olarak; 1 tam zamanlı avukat, 1 kısmi zamanlı avukat, 4 mühendis ve mimar ile 2 tekniker,

İşçi (657-4/D) olarak ise 116 personel ile gerçekleştirmektedir.

Karar organlarından olan il genel meclisi ise 24 üyeden oluşmaktadır.

Osmaniye İl Özel İdaresi İnsan Kaynakları Birim Müdürlüğünün personel durum tablosuna göre toplam 116 adet memur kadrosu doludur.

İl Özel İdaresi finansman ve ortaklık açısından İller Bankası, tahsisli ödenekler ve mali istatistiklerin takibi açısından Hazine ve Maliye Bakanlığı, tahsil edilen taşınmaz kültür varlıkları katkı payı açısından belediyeler, madenlerin ruhsat, denetim ve gelirleri açısından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, üst yöneticileri açısından İçişleri Bakanlığı, köylere altyapı yatırımlarının götürülebilmesi açısından Köylere Hizmet Götürme Birlikleri ile bağlantı içerisinde olmakla beraber ilin mahalli ve müşterek ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve İl Belediyesi ile de bağlantı ve ilişki halindedir.

1.3. Mali Yapı

Osmaniye İl Özel İdaresi, faaliyetlerini 2018 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Osmaniye İl Özel İdaresinin 2018 yılı bütçesiyle 123.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 122.323.369,00 TL 2017 yılından devreden ödenek ve Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 97.432.576,59 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 342.755.945,59 TL'ye ulaşmıştır.

Osmaniye İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2018 yılı gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Kodu	Gelir Türü	Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)
01	Vergi Gelirleri	110.000,00	330.762,22
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	670.000,00	240.825,11
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	7,00	97.725.195,89

05	Diğer Gelirler	77.719.993,00	85.369.604,98
06	Sermaye Gelirleri	44.500.000,00	0,00
	TOPLAM Öz Gelir	123.000.000,00	85.941.192,31
	TOPLAM Genel Gelir	123.000.000,00	183.666.388,20

Tablo 2: 2018 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Önceki Yılandan Devreden Ödenekler (TL)	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler (TL)	Net Bütçe Ödeneği Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
123.000.000,00	122.323.369,00	97.432.576,59	342.755.945,59	27.323.278,69	233.349.968,40	82.082.698,50

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2018 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Kodu	Gider Türü	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)
01	Personel Giderleri	11.471.684,00	29.302.189,87
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim Gideri	1.615.000,00	5.071.070,52
03	Mal ve Hizmet Alım Gideri	50.363.061,00	39.497.001,80
04	Faiz Giderleri	1.350.000,00	1.242.715,64
05	Cari Transferler	4.188.147,00	5.396.070,89
06	Sermaye Giderleri	43.992.100,00	149.184.566,68
07	Sermaye Transferi	0,00	3.656.353,00
08	Yedek Ödenekler	10.020.008,00	4.126.651,82
09	TOPLAM	123.000.000,00	237.476.620,22

Bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın, kurumun faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2018 yılı Faaliyet Gideri 85.809.973.40 TL, Faaliyet Geliri 183.521.066,66 TL olup, Gelir Fazlası 97.711.033,26 TL olarak gerçekleşmiştir.

Osmaniye İl Özel İdaresinin, Osmaniye Özel İdare Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de (ÖZİDAŞ) %93 oranında hissesi bulunmaktadır. Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi, Kadirli Organize

Sanayi Bölgesi idarenin ortaklığının bulunduğu diğer ticari alanlardır. Ayrıca Osmaniye İl Özel İdaresi Vilayetler Birliği ile Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı üyesidir.

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Osmaniye İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Osmaniye İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2018 yılı denetimi kapsamında Osmaniye İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı

- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi

hesabı icmal cetveli

- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 11'inci maddesinde, üst yöneticilerin idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri belirtilmektedir.

Osmaniye İl Özel İdaresi'nin 2018 yılı denetimi çerçevesinde kurum iç kontrol sistemine ilişkin aşağıdaki belirleme ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Kurum iç kontrol sisteminin gerektirdiği yasal yükümlülükleri kısmen yerine getirmiştir. İyi bir iç kontrol sisteminin varlığı kuşkusuz sadece yasal gerekliliklerin yerine getirilmesi değil, aynı zamanda yönetim kademesi ve çalışanlarca da bu yükümlülüklerin

benimsenmesine bağlıdır. Etik sözleşmelerin imzalanarak personelin dosyalarına konulması da bu alandaki farkındalığın varlığını göstermektedir.

Osmaniye İl Özel İdaresince Görev, Yetki ve Çalışma Yönergesi hazırlanarak yürürlüğe girmiş, kurumda yürütülen faaliyetler çerçevesinde iş tanımları yapılmış, iş akış şemaları çıkartılmıştır. Ancak, Kurumun hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyecek riskler ve bu risklere karşı geliştirilen önlemleri içeren bir risk değerlendirme çalışmaması yapılmamıştır. Bununla birlikte, üst yöneticinin onayıyla “İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu” nun kurulmuş olması, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planlarının düzenli olarak hazırlanıyor olması, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından yıllık olarak İç Kontrol Değerlendirme Raporunun hazırlanması iç kontrollerin işlerliğinin daha üst bir seviyeye taşınması açısından önem taşımaktadır.

Özel İdarede iç denetçi kadrosu olmasına rağmen bu kadrolara atama yapılmamış ve İç Denetim Birimi oluşturulmamıştır.

Özel İdarece kısmen eksikleri bulunmakla birlikte, mevzuat gerekliliklerine uygun olarak hazırlanan Stratejik Plan, yıllık uygulama planını içeren Performans Programı ile kurumun faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren İdare Faaliyet Raporlarının varlığı performans yönetimi sistemini oluşturan önemli adımlardandır. Kurum, idare bütçesini stratejik plan ve programa uygun olarak hazırlamakta, stratejik planda yer alan amaçlar ve bu amaçlara yönelik hedef ve faaliyetlerini, bütçe kaynaklarını gözeterek belirlemektedir.

Söz konusu tespitler ışığında, kurumun daha iyi bir yönetim oluşturma yolunda önemli ölçüde mesafe kaydettiği görülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Osmaniye İl Özel İdaresi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerlerinin Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabında, Kira Bedellerinin de Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında İzlenmemesi

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 26.11.2014 tarih ve 13278 sayılı genel yazılarında, taşınmazlardan kiraya verilenler için 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının ihdas edildiği ve bu hesapların yardımcı hesap kayıtlarının yazı ekinde açıklandığı belirtilmiştir.

Söz konusu Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında;

“1-Kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak; diğer taraftan toplam kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

2- Dönem sonlarında, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarlar sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedilecektir.

3- Kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri tahsil edildiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. Kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedilecektir.

...” denilmekte ve yazı ekinde örnek muhasebe kayıtlarına yer verilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabını açıklayan 475'inci maddesinde de;

“(1) Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.”

denilmekte, devamında da 476’ncı madde olarak hesabın işleyişine açıklık getirilmektedir.

Her ne kadar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde yer verilmemiş de olsa 2018 yılı Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı hesap kodları arasında sayılmıştır.

Osmaniye İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olan gayrimenkullerden kiraya verilenlerin Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yer alan hesap kodları itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alması hem Yönetmeliğin hem de Muhasebat Genel Müdürlüğü’nün yazıları gereğidir. Ancak bu mülklerin kiralanmasına ilişkin işlemler muhasebe kayıtlarına yansıtılmamıştır.

Kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden anılan hesaplarda takip edilmemesi nedeniyle Osmaniye İl Özel İdaresinin yıl içinde ve yıl sonunda düzenlenen mali tablolarında 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; kiraya verilen taşınmazların kira bedellerinin Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

(1.01.2018 - 31.12.2018) OSMANİYE İL ÖZEL İDARESİ			
44.80-Tüm Muhasebe Birimleri 2018 Yılı BİLANÇOSU			
AKTİF	Cari Yıl 2018	PASİF	Cari Yıl 2018
	TL		TL
1 DÖNEN VARLIKLAR	88.286.040,01	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	11.735.167,63
10 HAZIR DEĞERLER	82.743.784,54	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
102 BANKA HESABI	82.743.784,54	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	32 FAALİYET BORÇLARI	220.125,94
12 FAALİYET ALACAKLARI	1.494.289,98	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	220.125,94
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	6.294.170,52
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	821.144,79	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.910.957,78
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	673.145,19	333 EMANETLER HESABI	3.383.212,74
14 DİĞER ALACAKLAR	30.886,05	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	5.220.871,17
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	30.886,05	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.866.918,06
15 STOKLAR	3.039.515,09	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK	355.244,24
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	3.039.515,09	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ	2.998.708,87
16 ÖN ÖDEMELER	977.564,35	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE	0,00
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	386.244,17	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0,00
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	591.320,18	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	34.649.851,95
2 DURAN VARLIKLAR	326.678.328,28	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	16.809.778,26
23 KURUM ALACAKLARI	650.000,00	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	16.809.778,26
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	650.000,00	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	17.840.073,69
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	14.262.280,35	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	17.840.073,69
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	10.214.726,04	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0,00
241 MAL VE HİZMET ÜRETTEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	4.047.554,31	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	311.766.047,93	5 ÖZ KAYNAKLAR	368.579.348,71
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	28.083.451,96	50 NET DEĞER	224.628.971,71
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	56.702.624,38	500 NET DEĞER HESABI	224.628.971,71
252 BİNALAR HESABI	235.117.826,18	51 DEĞER HAREKETLERİ	14.689.598,49
253 TEŞİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	4.902.185,56	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER	0,00
254 TAŞITLAR HESABI	6.485.348,65	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	14.689.598,49
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	2.835.867,19	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET	31.549.745,25
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-182.747.489,94	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET	31.549.745,25
258 YAPILMAKTAN OLAN YATIRIMLAR	160.386.233,95	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	97.711.033,26
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	97.711.033,26
260 HAKLAR HESABI	0,00	PASİF TOPLAMI	414.964.368,29
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00		
AKTİF TOPLAMI	414.964.368,29		

OSMANİYE İL ÖZEL İDARESİ 2018 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

HESAP KODU	YARDIMCI HESAP KOD 1	Giderin Türü	2018
630	0 1	Personel Giderleri	28.586.432,68
630	0 2	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	5.071.070,52
630	0 3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.916.519,03
630	0 4	Faiz Giderleri	1.293.206,34
630	0 5	Cari Transferler	3.960.907,24
630	0 7	Sermaye Transferleri	3.656.353,00
630	1 1	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	3.831.469,28
630	1 2	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	0
630	1 3	Amortisman Giderleri	2.680.980,41
630	1 4	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	16.807.946,15
Giderler Toplamı:			85.809.973,40
HESAP KODU	YARDIMCI HESAP KOD 1	Gelirin Türü	2018
600	0 1	Vergi Gelirleri	321.736,22
600	0 3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	209.026,11
600	0 4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	87.625.195,89
600	0 5	Diğer Gelirler	85.256.397,44
Gelirler Toplamı:			183.521.006,66
Faaliyet Sonucu (+/-)			97.711.033,26

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
3213 Sayılı Maden Kanununa Göre Hesaplanan Devlet Hakkı ve Özel İdare Payının İl Özel İdaresi Tarafından Maden	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususun düzeltilmesine

İşleri Genel Müdürlüğü Nezdinde Takip Edilmemesi			ilişkin çalışmalar devam ediyor.
Enerji Müsaadesi Alınabilmesi İçin Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Ancak Çeşitli Nedenlerle İdare Bütçesinden Karşılanaan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerlerinin Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabında, Kira Bedellerinin de Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında İzlenmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümü Bulgu-1
Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Gereğince Tahsil Edilmesi Gereken Katkı Paylarının Bazı Belediyelerden Tahsil Edilmemesi.	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Nitelikleri İtibariyle Tahakkuku Tahsiline Bağlı Bütçe Geliri Olarak Yapılan Tahsilatların, Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile İlişkilendirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yoksullara Mikro Kredi Verilmesi İçin Vakfına Aktarılan Kaynağın Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında İzlenmemesi.	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İller Bankası Kredi Sözleşmesine Ait Tüm Faiz Tutarlarının, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine ve Muhasebenin Dönemsellik İlkesine Aykırı Olarak Giderler Hesabı ile Gider Tahakkukları Hesabında Muhasebeleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Osmaniye İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması.	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususun düzeltilmesine ilişkin çalışmalar devam ediyor.
Osmaniye İl Özel İdaresinin Sermaye İştirakinin Bulunduğu Organize Sanayi Bölgelerindeki Ortaklık Payının Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına Kaydedilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	